

Ms. 190

Liszt - Kultúra teraszter

dr. MÁTEKA B.

ZENEAKADÉMIA
LISZT MÚZEUM

Dr Mátéka Béla.
Budapest

A Liszt muzeum és a "Magyar Zene háza"

A A Liszt kultusz legjelentősebb kérdései közé tartozik az Andrássy uti 67 sz. alatti régi Zeneakadémia épületében Liszt egykori lakását rekonstruálni s ott a Liszt muzeumot elhelyezni.

Mint ahogy a Testnevelés háza a magyar kulturáletnek a zene mellett világhírnév tekintetében leghíresebb ágát, a magyar sport ügyét szolgálja, úgy szolgálhatná az Andrássy uti Liszt ház évszázadokra kiható jelentőséggel,

mint "A Magyar Zene Háza" a világhírű magyar muzsikát. Ide kellene összpontosítani a magyar zenei egyesületeket, falosegyházakat, a magyar zenei kamarát, stb. A Filharmoniai Társulat nyugdíjalapjának volna is kb. 150.000 p elhelyezést kereső 150.000 pengő összege, ami a vélt ártámasztaná. ZENEAKADÉMIA
LISZT MÚZEUM

A Liszt muzeum nagyobbarányú kifejlesztetése céljából már most fel kellene vásároltatni minden eladásra kerülő, vagy felkutatható Liszt ereklyét. Máris sok vészett el a köz részére vagy szóródott el külföldre.

Nagyobb számu ereklyékkel rendelkeznek :

Dr Liszt Eduard, Liszt unokaöccse, Wien, I. Schottenhof
Dr Gobbi Károly IV. Veress Pálné utca 10

Varga Vilma, Liszt tanítványa, IV. Irányi u. 1

Dr Liszt Eduard rendelkezik egy ágygal is, amelyet Liszt ot-
tartozkodásai alkalmával rendszeren használt, ez kivált házag-
potlo volna egy budapesti Liszt muzeum részére.

A L i s z t m u z e u m

és

a " M a g y a r Z e n e H á z a "

A Liszt kultusz legjelentősebb kérdései közé tartozik az Andrássy uti 67 sz.alatti régi Zeneakadémia épületében Liszt egykori lakását rekonstruálni s ott a Liszt múzeumot elhelyezni.

Mint ahogy a Testnevelés háza a magyar kultúréletnek a zene mellett világhírnév tekintetében leghíresebb ágát, a magyar sport ügyét szolgálja, úgy szolgálhatná az Andrássy uti Liszt ház a magyar zenei kultúrát s zenei propagandát, a tudományos magyar zenei életet is évszázadokra kiható jelentőséggel, mint

" A Magyar Zene Háza " /

a világhírű magyar muzsikát.

Ide kellene összpontosítani a magyar zenei egyesületeket, dalosegyleteket, a magyar zenei kamarát, Itt volna elhelyezhető a Nemzeti múzeum minden zenei vonatkozású emléke, gyűjteménye, zenei kéziratgyűjtemény, zenei könyvtár, kottatár stb. Ezáltal a Nemzeti múzeumban, a Zeneakadémián is számottevő hely szabadulna fel s csökkentené az olyannyira érezhető helyszűkét.

Az eziránti munka Liszt lakásának és a hozzátartozó hangversenyteremnek, amelyben Liszt is játszott s orgonázott, kibérlésével kezdhető meg.

Mivel szolgálhatnák a Székesfőváros zenei intézményei a zenei naptárév fokozottabban való monumentális fejlesztését és idegenforgalmi szempontból is vonzóerejűvé tételét ?

Március 15. Magyarország 1000 éves függetlensége szimbolikus nagy Ünnepe.

Nagyszabású zenekari és énekkari hangverseny a Magyar Művelődés Házában.

A legmagasabb művészi színvonalat képviselő, hazafias magyar zenei művek előadása.

Erkel Ünnepi nyitány, Liszt Magyar zenei portrék, Zichenyi, Petőfi, Teleki László stb., Bartók B. ismeretlen nagy Kossuth szimfóniája, Kodály Te Deum stb. /

A Nemzeti Ünnepe előestéjén az 1848 márc. 15-iki események egykori színhelyeit bejáró fáklyás, lámpionos körjárat.

Később legalább 10 személyes vidéki csoportok részére 3 napos nagy vasúti kedvezmény kieszakozlése.

Húsvétkor

Magyar Oratorium hét. /Budapest szent hete/

Először egy monumentális magyar egyházzenei mű kiválasztása / Liszt Krisztusa, vagy Donnanyi Missa Solemnis, Kodály Jézus és a kufárok, Te Deum, Horvitzky nagy Te Deum, Liszt Missa Choralis stb., Birdos szerzeményei stb. /

ZENEAKADEMIA

A kiválasztott művek művészeti karmesterrel / Molinari, Ferrara, Wurtwaengler, / való előadása, később a programot évenként bővítve azt egy egyházzenei hétté fejleszteni.

Az oratorium hét kifejlesztése egy erre a célra kieszakozlendő utazási kedvezménnyel is elősegíthető

Nemzetközi Vásár hete

1-2 nagy reprezentatív zenekari és énekkari hangverseny, magyar maradó zenei értékek hangsúlyozottan való dokumentálásával

Szent István hét. Az eddigi zenei hét továbbfejlesztése

Erkel Ferenc Szent István műveinek átdolgozása, Kókai Szent István oratoriuma előadása lehetőségének számításba vétele.

Egy új, pályadíjnyertes nagyszabású magyar zenemű bemutatása, ilyen célra fedezet biztosítása.

Oktober 22

Liszt Ferenc születésnapja. Nagyszabású Liszt hangverseny, világhírű külföldi karmester meghívásával

November 19.

Szent Erzsébet napja. Elősegítése annak, hogy Liszt Szent Erzsébet oratoriuma az Operaházban, vagy a Magyar Művelődés Házban a bayreuthi szép szcenizációban, a klérus és a szociális magyar nőegyesületek bevonásával évenként előadásra kerülhessen. Vidéki nőegyesületek meghívása stb.

Caracsony hete

Elősegítése annak, hogy a Beethoven, Liszt, vagy Donnanyi féle Missa Solemnis a Magyar Művelődés Házban legmagasabbrendű művészi kivitelben előadásra kerülhessen.

Szűkebbkörű értekezletre meghívandók:

Szfőv. Népművelési Bizottság
Mélt. Novágh Gyula kormányfőtan., igaz.

IV. Szép u. 5.

Székesfővárosi Zenekar
Ifj. dr. Csilléry Béla igazgató-karnagy

IV. Városháza

M. Kir. Operaház igazgatósága
Csívolyszky Vince gazdasági főnök

Nemzeti Színház
Németh Antal igazgató

Rádió Zeneosztálya
Feszler Antal oszt. vezető

VIII. Sándor u. 5/7.

ZENEAKADÉMIA

LISZT MŰZEUM

Budapesti Filharmóniai Társaság
Dömötör Lajos alelnök

M. Kir. Operaház

Magyar Operabarátok Egyesülete
Nagymélt. Ugron Gábor elnök

VI. Benéz u. 11.

A Filharmóniai Társaság Baráti Egyesülete
Mélt. Wünscher Frigyes elnök vagy
Mélt. Papp Viktor ny. min. tan.

M. Kir. Operaház
IX. Központi u. 30.
II. Trombitás u. 12.

Magyar Dalosegyesületek Orsz. Szövetsége
Lányi Ernő igazgató

IV. Reáltanoda u. 7.

Terjedelmesebb értekezletre még meghívandók:

M. Kir. Kultuszminisztérium
zene és színművészeti osztálya
lovag. Ybl Ervin min. tan. /mélt/

V. Báthory u. 12.

Országos Liszt Ferenc Társaság
Mélt. Jeszenszky Sándor min. tan.

VIII. Eszterházy u. 28.

Hubay Jenő Társaság
Nagymélt. özv. Hubay Jenőné

II. Margit rkp. 11.

Budapesti Hangversenyzenekar
Országos Fivadar igazgató

Koncert hangv. iroda
IV. Váci utca 23.

Budapesti Ének és Zenekar egyesület
Lichtenberg Emil karnagy

VI. Vörösmarty u. 49
Skót iskola

Női Kamarazenekar
Mélt. Budinszky Lászlóné

IX. Üllői út 119.

Rózsavölgyi és Társa hangversenyiroda /Bárczy
Szász Miklós oszt. vezető /Gusztáv/

IV. Szervita tér 5.

Harmónia Művészeti Egyesület
Rékai Miklós u. v. igazgató
Fischer Miksa

ZENEAKADÉMIA
LISZT MŰZEUM

V. Erinyi u. 1.

Koncert hangversenyiroda Angeli Gaszton
Kun Imre igazgató

IV. Váci utca 23.

Marnitz hangversenyiroda
Marnitz Frigyes

VIII. József krt. 37.

Budapesti Nemzetközi Vásár igazgatósága
Mélt. Hallóssy István vezérigazgató

V. Alkotmány u. 8.

OMIH
Gál László min. oszt. tan.

V. Vigadó tér 3.

Szfőv. Gázművek Zenekara
Müller Antal karnagy

VIII. Tisza Kálmán tér

Szfőv. Elektromos Művek Zenekara
Ifj. dr. Abrányi Emil karnagy

IX. Ferenc krt. 9.

BSZRT Zenekar Müller Károly karnagy

VII. Akácfa u. 15.

Szfőv. Tuzoltózenekar
Magyar László Dénes

VIII. Kun u. 2.

Margitszigeti Szabadtéri Színpad igazg.
Bubik Árpád igazgató

VI. Nagymező u. 17.
Főv. Operettszínház

mint szakértő: Ujházy György

Szűfőv. Közmunkák Tanácsa
mint a Margitszigeti Szabadtéri
Színház felügyelő hatósága
Herény József igazgató

VII. Madách Imre tér 3.

Zeneművészeti Főiskola
Mélt. dr. Isőz Kálmán főtitkár

VI. Liszt Ferenc tér 8.

ZENEAKADÉMIA
LISZT MŰZEUM

Fontosabb évenként visszatérő zenei előadások.

- Október 6. A Hunyadi László c. opera az Operaházban
- November 19. Szt. Erzsébet napja. A Szent Erzsébet legendája Liszt F. től.
/legalább egyik évben az Operában vagy a Magyar Művelődés Házban szcenitizva, másik évben csak zenekari-énekkari előadás egyik nagy zenekari énekkari együttes által/.
- Karácsonykor. A Missa Solemnis Hémeth Antal igazgató által szcenitizott előadása a Nemzeti Színházban vagy a Magyar Művelődés Házban.
- Szilveszter este-téjén. Kössler János "A Szilveszteri harangok" c. zenekari-énekkari mű előadása a Rádióban
- Március 15. Kodály Te Deum. Az Operában Petőfi-Kacsóh János vitéze.
- A Nagyhéten. Liszt Ferenc Krisztusa.
/legalább évenként váltakozó előadás mint a Szent Erzsébet legendájával/
- Nemzetközi Vásárra. Reprezentatív magyar művek az Operában
/legalább minden 2-ik este egy Erkel, Dohnányi, Hubay, Bartók és Kodály mű/
- Pünkösdkor. Liszt Ferenc Szent Erzsébet legendája a Margitszigeti szabadtéri színpadon.
- Szt. István hetén. Ujházy Gy. Margit legendája a Margitszigeten vagy a Magyar Művelődés Házban.
- Kodály Psalmusa.
Reprezentatív magyar zenei művek és világhírű külföldi zeneszerzők magyar vonatkozású szerzeményei/Beethoven, Schubert, Berlioz, Brahms, Volkmann, Kössler J. stb./

Évenként állandosítható kiegészítő zenei

események

November 1.
Mindszentek.

Egy híres rekviem előadása.

December 16.

Beethoven születésnapján.
A "Fidelio" az Operában.
Zenekari Beethoven est hangverseny-
teremben.

Szilveszter estéjén. A Denevér az Operában.

Január 6. vizkerezst. Poldini Farsangi lakodalma/Opera/

Farsang utóján.

Bartók "Fából faragott királyfia"
"Csodálatos mandarinja"

LISZT MŰZEUM

Március 15.

A Magyar Művelődés Házában Hubay
Jenő petőfi szimfóniája a zeneked-
velő ifjúság részére

Márc. 8.

Annak emlékére, hogy a nagy Haydn
1800 márc. 8-án vezényelte a terem-
tés c. oratoriumát a Kir. palotában,
annak, vagy egy másik oratoriumának
előadása

Május 7.

Annak emlékére, hogy Beethoven 1800
május 7-én adta a Várszínházban hang-
versenyét, Beethoven emlékhangverseny.

Z e n e m ű v é s z e k

Erkel Ferenc

szül. 1810 nov. 7
megh. 1893 jun. 15

Liszt Ferenc

szül. 1811 okt. 22
megh. 1886 jul. 31

Hubay Jenő

szül. 1858 szept. 15
megh. 1937 márc. 12

Élő hírességeink:

Dohnányi Ernő, Bartók Béla, Kodály Zoltán, Lehár Ferenc

Dohnányi E.
Bartók B.
Kodály Z.
Lehár F.

szül. 1877 jul. 27 /
" 1881 márc. 25
" 1882 dec. 16
" 1870 ápr. 30

ZENEAKADÉMIA
LISZT MŰZEUM

Magyarországon éltek hosszú ideig és a magyar zeneművészet emelésének szentelték működésük tulnyomó részét:

Volkmann Róbert, Kössler János.

/Volkmann Robert szül. 1815 ápr. 6, megh. 1883 okt. 30

Kössler János szül. 1853 jan. 1, megh. 1926 máj. 20
Pünkösd vas. /

K ö l t ő k , i r ó k

Kölcsey Ferenc, a Himnusz szerzője	szül. 1790 aug. 6 megh. 1838 aug. 24
Vörösmarty Mihály	szül. 1800 dec. 1 megh. 1855 nov. 19
<u>Petőfi Sándor</u>	szül. 1823 jan. 1 megh. 1849 jul. 31
<u>Arany János</u>	szül. 1817 márc. 2 megh. 1882 okt. 22
Jókai Mór	szül. 1825 febr. 18 megh. 1904 máj. 5
Ady Endre	szül. 1877 nov. 22 megh. 1919 febr. 27
<u>Madách Imre</u>	szül. 1823 jan. 21 megh. 1864 okt. 4

ZENEAKADÉMIA
LISZT MÚZEUM

K é p z ő m ű v é s z e t

Munkácsy Mihály	szül. 1844 febr. 20 megh. 1900 máj. 7
-----------------	--

A magyar föld nagy fiainak emlékezete

Szent István

Szent István hét aug. 14- 24

Hunyadi János

sz. 1387

a Nándorfehérvári győzelem
/ emlékére harangozás/

megh. 1456 aug. 11
1456 júl. 21-22

Hunyadi Mátyás

szül. 1440 febr. 23 /?/
megh. 1490 ápr. 6

II. Rákóczi Ferenc

szül. 1676 márc. 27
megh. 1735 ápr. 8

Széchenyi István gróf

szül. 1791 szept. 21
megh. 1860 ápr. 8

Kossuth Lajos

szül. 1802 szept. 19
megh. 1894 márc. 20

ZENEAKADEMIA
LISZT MŰZEUM

Tisza István gróf

szül. 1861 ápr. 22
megh. 1918 okt. 31

Apponyi Albert gróf

szül. 1846 május 29
megh. 1933 febr. 7

S z é c h e n y i I s t v á n

emlékhangversenyre alkalmas nagyobb szabású
zeneművek.

Erkel Ferenc. Ünnepi nyitány

Liszt Ferenc. Magyar zenei portrék./zongorára/

/Széchenyi, Petöfi, Vörösmarty, Deák,
Teleky, Mosonyi

Mosonyi Mihály. Gyászhangok Széchenyi István halálára

Liszt Ferenc Fauszt vagy a Tasso szimfonia

Külföldi szerzők közül pl.

Beethoven Eroica szimfonia

Brahms Tragische Ouverture

Strauss Richard Ein Heldenleben vagy Tod und Verklärung

St. Neuwirth, Karoly elős. tanácsnok

Mélyen tisztelt barátom!

Az a nagy fellendülés amelyet belső idegenforgalmunk felmutat, amely tudomásom szerint az elmúlt évben a budapesti szállodák foglaltságában is a legerősebb béke éveket felülmúló esztereljesítményt eredményezett, kívánatosá teszi, hogy zenei életünk, -nagy, szerű lehetőségeivel - a jövőben ne csak a budapesti közönségre támaszkodjék, hanem lassankint országos érdeklődést is keltsen, hogy majdan a külföld felé is számottevő zenei s idegenforgalmi lehetőséget nyújtson.

A rádió által a zeneérdeklődők száma immár országosan is tetemesen megnövekedett és ezek részére jelentős élményt képez, ha a nagyobb vendégjárási időszakokban Budapesten megfordulva, nagyszabású zenei eseményeknek is szemtanúi lehetnek.

Zenevilágunk érezhetőbb problémáit átgondolva, fontos feladatok merülnek fel az ZENEAKADÉMIA

LISZT MŰZEUM

zeneéletünk tervszerűbbé, nagyvonalubbá legyen,

egyelőre országos és majdan idegenforgalmi érdeklődést is keltsen.

Miután a "Harmonia művészeti szövetkezetben" jelentős tevékenységi kört vállaltam és annak élére művészeti vezetőül olyan világszerte ismert zenei tekintélyt sikerült megnyerni mint Dohnányi Ernőt, engedj meg hogy a megoldandó kérdések tekintetében hozzád forduljak, aki a kulturpolitikai hatáskört ma oly szerencsésen egyesíted az idegenforgalmi érdekkörrel.

Megfelelő összefogással gondoskodni kellene, hogy kivált azon élénkebb forgalmi időszakokban, amikorra ugyis utazási kedvezmények vannak Budapestre rendszeresítve, mint Husvétkor, a Nemzetközi Vásár, Szent -stván hét, Karácsony hete alkalmával 1-2 nagyobb-szabású hangverseny tartassék Budapesten, néhány kimagasló mester-

műünk / iszt Krisztuss, Szent Erzsébetje, Kodály Psalmus,
Johányi -issa Solemnis stb/ világhírű karnagy vezénylete
elött évenként azonos időpontban visszatérően előadásra kerül-
jön s tradicionálissá váljon, nemzeti ünnepeinkre alkalmas ma-
gasszinvonalu művek állittassanak másorba s ilyen valamint
nagyobbszabásu zenei művek jutalmak s pályázatok, direkt meg-
bizások által intézményesen szaporittassák, a legkiválóbb magyar
zeneművek sorozatos előadásokban kerüljenek tervszerűen bemu-
tatásra.

Kellékeltten elküldöm irányadó zenei személyiségek által már
általános helyesléssel fogadott, s fontosabb teendőkre vonatkozó
munkatervet. Ezért arra kórlék, méltostassál a fenti közérdekű
gondolatokat magadévé tenni, s tervet személyesen is áttanul-
mányozni és azok lehető megvalósítása érdekében egy szélesebb-
körű értekezletet összehívni.

ZENEAKADÉMIA

Azon minden érdekelte zeneti intézmény maga állapíthatná meg,
mivel tudná s kitűzött magasabb célt egyelőre ha nem is annyira
anyagi áldozattal, hanem megértéssel és megfelelő közreműködés-
sel hasznosan szolgálni. Azon zenei intézmények és érdekeltek
cimjegyzékét, amelyek nézetünk szerint mielőbb meghívandók len-
nének csatolom.

Ismerve azon őszinte törekvésemet, hogy minden szép cél érde-
kében készségesen nyújtsak segítőkezet, biztos vagyok abban, hogy
akciónk számottevő eredménnyel fog járni.

Fogadd kórlék értékes támogatásodért őszinte nagyrabecsü-
lésem és előzetesen is tolmácsolt köszönetem kifejezését

Budapest, 1942 január 20

Könnyebben megvalósítható akciók a Liszt kultusz érdekében

Stróbl Alajos nagyszerű Liszt fejének
áthelyezése a Városligetből az Eski térre.

Miután egy nagyszabású Liszt szobor létesítésére még esetleg a Liszt mellszobor több évtizedig hiányozhat a megfelelő anyagi alap, hogy addig is szembetűnő helyen, és kivált olyan helyen, amelyhez Lisztet sok elhelyezést nyerjen, tradíció fűzte, a sürgősebb teendők közt lesz kieszközlendő, hogy tekintettel arra, hogy Stróbl Alajos pompás Liszt feje, mely a Városligetben a Mezőgazdasági Múzeum előtt Liszt budapesti működésével kapcsolatban nincsen, az alsó Eski téren, a Belvárosi Plébániatemplom közelében levő egyik gyeptérségen helyezzessék el.

E hely közelében lakott Liszt 1867-1875-ig Schwendtner apát-plébánosnál gyakran, itt rendezte vasárnap-délelőtti zenei matinéit, ide járt templomba, itt orgonázott és vezényelt. Közel volt ide a Hal téren általa alapított Zeneakadémia első épülete. **ZENEAKADÉMIA**
Napi sétái erre vezettek. Itt a helyen csupa tradíció, emlék fűzi Liszt szellemét a Liszt szoborhoz s e helyen egyelőre pótolja a hiányzó nagyobb Liszt emlékművet, kisebb méretei mellett is nagy művészi belső értékével.

Tekintettel arra, hogy e hely igen szembetűnő részen fekszik, közel a nagy szállodákhoz, a Pesti Vigadóhoz, amely szintén oly sokszor volt Liszt szereplésének, ottani megjelenésének színhelye, ezen elhelyezés idegenforgalmi szempontból a magyar kulturpropagandát is jelentősen szolgálja.

A ferve a Liszt Ferenc Társaság 1940 évi közgyűlése egyhangulag elfogadta s tekintettel arra, hogy az nagyobb költséggel, nem jár annak ez évben való megvalósítása folyamatba volna teendő.

A Liszt Ferenc kultussz érdekében
mielőbb megoldandó feladatok

A Stróbl Alajos féle művészi Lisztfej mielőbbi áthelyezése a Városligetből a Liszt egykori lakohelyéhez, az első Zeneakadémiához s az általa sokat látogatott Belvárosi plébániához közeli alsó Eszű tér egy gyep térségére.

Emléktáblák elhelyezése a Belvárosi és Terézvárosi templomok korusain, ahol Liszt ismételt orgonázott s vezényelt, az Esztergomi Bazilika korusán, ahol 1856-ban az Esztergomi misét először vezényelte.

Az Andrássy uti emléktáblára ráveszendő, hogy ott lakott és tanított Liszt 1831-1836-ig.

A Liszt Társaság keretében egy sajtópropaganda bizottság létesítése Toth Aladár, Bartha Dénes, Lányi Viktor, Hatis Géza, Kereszty István író stb bevonásával.

Prodnányosnak ígérkezne egy hölgy társadalmi és propaganda bizottság létesítése.

Liszt Szent Erzsébet IZENEAKADÉMIA év nov. 19-én, Erzsébet napon való szcenizált előadása az Operában, a Krisztusnak évenkénti előadása Művelődés házában a nagyhéten, esetleg szcenizálva is Tuzsvét vasárnapján az Operában.

Levelezések pontos elvégszésére és beadványok szakszerű elkészítésére egy levelező tisztviselő beszerzése.

Liszt Andrássy uti lakásának a Nemzeti Múzeum által való kibéreltetése, s a Liszt múzeum és a Nemzeti Múzeum összes zenei, hangszer s zenetörténeti anyagának oda való áttelepítése. A Nemzeti Múzeum ugyanis szűk, a Zeneakadémia is helységben szűkülkedik s ezáltal számottevő helyiségek szabadulnak fel.

Az Andrássy uti Liszt háznak egy megértő mecénás által tőkeelhelyezésként való megvételésének folytatolagos előkészítése.

Liszt relikviák rendszeres gyűjtése.

A Nemzeti Könyvtárban "Liszt Ferenc regényes élete" c. népszerű 20-30 filléres árban való kiadása

Liszt utolsó szerzeményei Csárdás macabre, Magyar archépek stb kiadása

-Zeneváros /

" B U D A P E S T " /jellegét kifejlesztő állandó
zenei program rendszeresítése.

Irta: DR. MÁT ÉKA BÉLA,

a Székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatal titkára

Számos világhírnévre szert tett város művészeti, nem kis mértékben
éppen zenei hírnevének köszönheti rendkívüli látogatottságát. Így
a világ köztudatában Salzburg Mozart városa, Bécs Beethoven váro-
sa, Bayreuth Wagner Richard, Lipcse Bach városa, úgy mint az iro-
dalomban Weimar Goethe városa.

Budapest hírnevét nemcsak világszép fekvése, pompás mű-
emlékei, szinte páratlan gyógyhatású fürdői szolgálhatják, hanem
zenei múltja és jelene is. Budapest zenetörténetileg kétségtelenül
Európa egyik legjelentősebb városa, de ezt a világ még nem eléggé
tudja. Zenei életét a zeneművészet egyik legnagyobb lángeszze, Liszt
Ferenc alapozta meg és tette is a múlt század második felében a
kontinens egyik legelismertebb zenei központjává. Ahogy Salzburgot
Mozart városának mondják, úgy mondhatjuk Budapestet méltán Liszt
városának. Ő alapította meg ZENEAKADÉMIA
LISZT MŰZEUM a Nemzeti Zenedét, 65 év
előtt a Magyar Zeneakadémiát, itt élt, itt hangversenyezett, ide
vonzotta a külföldi nagy művészeket személyének varázsereje által
évtizedeken át.

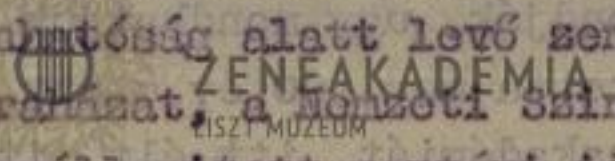
Itt él azonkívül a jelenkor legnagyobb zeneművészei kö-
zül három halhatatlan személy: Bartók Béla, Dohnányi Ernő, Kodály
Zoltán, akik az egyetemes zenetörténetbe beírták a nevüket. Az -
ő életük nagy munkásságával is Budapest a világ egyik legérdekesebb
és legeredetibb zenéjének, " a magyar zenének " fókuszával lett.

Budapest tehát méltán számíthat arra, hogy zenei életét
tervszerűen kifejlesztve, a magyar zenei irodalom monumentális al-
kotásainak előadását rendszeresítve é évenként ugyanazon időpont -
hoz kapcsolva, huzamos és konzekvens propagandával mint "par excellence"
zeneváros is virágzó hírnévre tehessen szert.

E célt legjobban és legbiztosabban az szolgálhatja, ha
hivatalos idegenforgalmi szervek, a zenei egyesületekkel, a főváros
legkiválóbb zenei intézményeivel karöltve, évenként ismétlődő zenei
programot rendszeresítenek, melyben a leghíresebb magyar művek
bennfoglaltatnak és azt évekre, sőt évtizedekre ismétlődően, úgy a
hazai, mint a külföldi közönség köztudatába hozzák.

E program ismertető tevényt nagy mértékben szolgáltattja a Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala által már egy évtizede évenként 2 kiadásban és öt nyelven megjelentetett évi eseménynapló, melyet a külföldi és belföldi idegenforgalmi irodák is rendszeresen megkapnak.

A felsőreolt monumentális magyar művek nagyszabásu, kitűnő erővel való intézményesített előadása, ha annak híre kel Budapest évenként többször is olyan zenei zárandokhelyé tehet, mint Bayreutot a Wagner ünnepi játékok, Salzburgot a Mozart hangversenyek.

E cél érdekében a szükséges, hogy felső kulturális hatásai az illető zenei intézményekhez nyomatékkal átirjanak, hogy a reprezentatív magyar művek előadását a tradíciónak és a szezonnak megfelelő legalkalmasabb időpontokra rendszeresítsék és évenként ugyanazon időkben adják elő. E tekintetben egyelőre nagyobb költségek nem is támadnának, mert e műveket időnkint ugyis ismételt előadják, ahhoz a szükséges felszerelések is rendelkezésre állnak. Fontos előfeltétel azonban az, hogy a m.kir.vallás- és közoktatásügyi minisztérium ezen úgy nagy kulturpropagandaértékét s jelentőségét elismerve, az állami fenntartás alatt levő zenei és művészi intézeteiket, mint a M.kir. Operaházat, a Nemzeti Színházat felhívja, hogy a kívánt előadásokat a megállapított naptári időszakokra évenként tűz- zék ki.

Egyelőre a meglevő anyagi és művészi eszközöket kellene csak felhasználni, ezeket azonban a mind nagyszabásu kivitel biztosítása céljából évenként mindjobban alátámasztani, amire meg lehet találni a módot. A kérdéses művészi események ismertető tevényt nagy mértékben szolgálhatja, ha azokból részletek hangos filmre felvéve a magyar és külföldi híradókba is bekerülhetnek.

Hogy itt milyen lehetőségek nyílnak, arra felemlíthetjük, hogy Liszt Krisztus oratóriumát eleinte a nagyhétén egyszer műsorra tűzve, fokozódó propagandával és világhírű karnagy közreműködésével olyan élményé lehetne a zenekedvelők részére tenni, hogy előadásai a nagyhét több estét is kitöltenék és azokra a bayreuthi Wagner előadásokhoz hasonlóan vidékről és külföldről is lehetne zárandokse-
reget Budapestre vonzani, különösen ha a husvétra rendezett társas-
utazásoknál egy előre bekalkulált jegyszelvény az ünnepi előadásra szolana.

A monumentális magyar zenei művek rendszeres előadását célzó állandó budapesti zenei program megvalósítása érdekében az illetékes felső kulturális hatóságoknak a következő intézményekhez kellene első-

sorban felhívást intézni: a M.kir. Operaházhoz, a Filharmóniai Társasághoz, a Székesfővárosi Népművelési Bizottsághoz, az Országos Liszt Ferenc Társasághoz, a Hubay Jenő Társasághoz, a Nemzeti Színházhoz, a Zeneművészeti Főiskolához /Lisztet, Liszt születésnapján, Hubay -est, Hubay Jenő halála évfordulóján stb./ a budapesti hangversenyirodákhoz, a Magyar Filmirodához stb.

Hogy az évi programban példaképpen felsorolt előadások állandó látogatottsága biztosítható és az nem csak elméleti megfontolás, az maguknak az előadásban érdekelt intézményeknek is jól felfogott anyagi érdeke, azt bizonyítja a "Gyöngyös Bolrétá" előadások fokozódó sikere. Azok is csak egy alkalmi szereplésből fejlődtek ki, de éppen Budapest székesfőváros állandó gondoskodása és a kitartó propaganda folytán lettek világhírűvé. Ma a bel és külföld részére önálló és átütő erejű vonzóerőt képviselnek.

Minden tehát azon mulik, hogy a magyar zeneművészet reprezentatív termékeit a magyar idegenforgalmi év fixpontjaivá tegyük és azok közismertté válását kitartó munkássággal őszinte összehatással vállalva biztosítsuk.

Ha végignézzük a magyar zeneirodalom remekei közt és vizsgáljuk az azokhoz **HUNGARIAN OPERA ACADEMY** látjuk, hogy ezeket kőrforgalomszerű sorozatban elhelyezve, igen szép és változatos scenei és operai évadot lehet biztosítani, úgyhogy minden eseménynek meg lehne a maga tradicionális kapcsolata és megfelelő súlya. Így október 6-ra alig lehet találóbbat műsorba venni, mint Erkel Ferenc "Hunyadi László" című operáját. Liszt Ferenc "Szent Erzsébet" című oratoriuma pedig a november 19-ét nemcsak vallási, hanem nemzeti ünneppé is avatná.

A Karácsony előtti ünnepi hangulatot a Nemzeti Színház által sikerrel kezdeményezett Missa Solemnis szcenizozott előadása tenné bensőségebbé és hozná Krisztus lényét az emberekhez közelebbé, tenné őt megérthetőbbé, akinél az emberiség a gyermekkorral legmélyebben összefüzdődő és éppen ezért egyik legszebb ünnepét, a Karácsonyt köszönheti. Március 15-én Kodály Zoltán Zsoltára és Te Deuma ragadná ki az emberek lelkét a hétköznapi események közül felemelő hangmúlámaival. A János vitézzel pedig a magyar szabadságháza lefju bajnoka, Petőfi Sándor emlékének adóznánk. A húsvét előtti nagyhetet Liszt Ferenc Krisztus oratoriuma tenné művészetileg megszenteltté. A Szent István hétében a Székesfőváros Népművelési Bizottsága gondoskodna - mint ahogy ez ezévbén már is oly szép sikerrel történt -

1940/11

hogy a megnagyobbodott Magyarország legelőbbi vidékén és a
 kultúránál is előbbi vidékén, a magyar nemzeti program leg-
 előbbi és legfontosabb feladata a magyar kultúra magas színvonalának
 fenntartása és fejlesztése.

Az országban a nemzeti program legelőbbi feladata a magyar kultúra
 magas színvonalának fenntartása és fejlesztése, mert a jelen-
 tősen növekvő magyar népességnek is, mindentől csak a
 regionális és nemzeti programok tartoznak, ezek támogatása és
 -
vel szemben tehát ismét Magyarország kultúra iránt.

ZENEAKADÉMIA

LISZT MŰZEUM

Dr. Matéka Béla
 1940 XI/2

Allandó budapesti zenei események vázlatos évi műsortervezte.

- Oktober 6. Erkel F. Hunyadi Lászlója az Operában
- November 1. Mindenszentek. Requiem.
- November 19. Erzsébet nap Liszt Szent Erzsébet legendája szcenizált előadása az Operában vagy a Városi Színházban.
- December 16. Beethoven szül.napján a Fidelio az Operában
- Karácsonykor a Missa Solemnis szcenizált előadása a Német Antal féle feldolgozásban /vagy Beethoven Missa Solemnise, vagy Liszt Esztergomi miséje
- Szilveszter estéjén A ma világhírű magyar zenei nemzedék tanításával oly nagy érdemet szerzett Küssler János "Szilveszteri Berangók" zenekari és énekari nagy művének előadása a rádióban, vagy a Magyar Művelődés házában
- Január 6. Vízkereszt Poldini Ede "Farsangi lakodalma" előadása
- Farsang utolsó estéjén Bartók Béla "Fából faragott királyfi" és a Csodálatos Mandarin, vagy Kékszakállú herceg vára előadása az Operában
- Március 15. Nemzeti Ünnap. Zenekari népszerű hangverseny. Kodály Z. Magyar Zsoltára s Budavári Te Deum.
- Az **ZENEAKADÉMIA** Magyar Művelődés házában HUNGARIAN MUSIC ACADEMY Petőfi-háza : János vitéze
- A Vigadóban a zenekedvelő ifjúság részére Hubay Jenő: Petőfi szimfóniája
- Füvészkor Hagysszerda vagy Magyarfűtörtük Liszt Ferenc Krisztus szatoriuma a Magyar Művelődés házában /egyik évben mint hangverseny, másik évben szcenizálva esetleg az Operában/
- A Nemzetközi Vásár hetében reprezentatív magyar dalművek az Operában és a Magyar Művelődés házában /Erkel, Dohnányi, Hubay, Kodály, Bartók, Lehár stb. híres művei
- Pünkösdkor Liszt Szent Erzsébet legendája szcenizált előadása a margitszigeti Szabadtéri színpadon.
- Junius 10. Margit napja Ujhász György - Bárdos Szent Margit legendája a margitszigeti Szabadtéri színpadon
- Szent István hetében A Gyöngyös Bokréta előadások. Szent István napján, Dohnányi Linnepi miséje a Koronázó templomban. A magyar zene reprezentatív alkotásainak előadása a székesfővárosi Népművelési Bizottság és Székesfővárosi Zenekar rendezésében.

Állandó budapesti zenei események vázlatos évi műsortervezete.

- Oktober 6 Erkel F. Hunyadi Lászlója az Operában
- November 1. Mindenszentek. Requiem.
- November 19. Erzsébet nap Liszt Szent Erzsébet legendája szcenizált előadása az Operában vagy a Városi Színházban.
- December 16. Beethoven szül.napján a Fidelio az Operában
- Karácsonykor a Missa Solemnis szcenizált előadása a Német Antal féle feldolgozásában /vagy Beethoven Missa Solemnise, vagy Liszt Esztergomi miséje
- Szilveszter estéjén A ma világhírű magyar zenei nemzedék tanításával oly nagy érdemet szerzett Kössler János "Szilveszteri Harangok" zenekari és énekkari nagy művének előadása a rádióban, vagy a Magyar Művelődés házában
- Január 6 Vízkereszt Poldini Ede "Farsangi lakodalma" előadása
- Farsang utolsó estéjén Bartók Béla "Fából faragott királyfi" és a Csodálatos Mandarin, vagy Kékeshálla herceg vára előadása az Operában
- Március 15. Nemzeti Ünnepe. Zenekari népszerű hangverseny. Kodály Z. Magyar Zsoltára s Budavári Te Deum.
- ZENEAKADÉMIA Magyar Művelődés házában
Petőfi Múzeum : János vitéze
- A Vigadóban a zenekedvelő ifjúság részére Hubay Jenő: Petőfi szimfóniája
- Húsvétkor Nagyszombat vagy Nagyesztörtők Liszt Ferenc Krisztus oratoriuma a Magyar Művelődés házában /egyik évben mint hangverseny, másik évben szcenizálva esetleg az Operában/
- A Nemzetközi Vásár hetében reprezentatív magyar dalművek az Operában és a Magyar Művelődés házában /Erkel, Dohnányi, Hubay, Kodály, Bartók, Lehár stb. híres művei
- Pünkösdkor Liszt Szent Erzsébet legendája szcenizált előadása a margitszigeti Szabadtéri színpadon.
- Június 10. Margit napja Ujházy György - Bárdos Szent Margit legendája a margitszigeti Szabadtéri színpadon
- Szent István hetében A Gyöngyös Bokréta előadások. Szent István napján, Dohnányi ünnepi miséje a Koronázó templomban. A Magyar zene reprezentatív alkotásainak előadása a székesfővárosi Népművelési Bizottság és Székesfővárosi Zenekar rendezésében.

A Liszt Ferenc kultusz

érdekében végrehajtando fontosabb intézkedések.

Azon kétségtelen tényből kifolyólag, hogy Liszt Ferenc a magyar klasszikus értékű műzene megalapítója, aki oly monumenta-
litással áll a magyar zenei birodalom kapujában, mint István kirá-
lyunk a történelmi Magyarországon, továbbá azon elvitathatatlan
tényből következőleg, hogy a világ szellemóriásai - mint egy Bach,
Beethoven, Wagner, Shakespeare, Goethe, stb között - Magyarország
elsősorban Liszt Ferenc által nyer az egész világon elismert jelen-
tőséggel legmagasabbrendű képviselőt - / hiszen a többi nagyjain-
kat, Petőfit, Aranyt, Munkácsyt, stb. Lisztnek képest sokkal keve-
sebben ismerik /,

a Liszt Ferenc kultusz nem tekinthető a jövőben egyes
hívei ügyének, hanem országos kulturális feladat - és kötelességként.
A Liszt Ferenc kultusz szervesen a Magyar Kulturpropaganda beillesz-
tendő be és a célból a következő fontos kiegészítő intézkedések vol-
nának végrehajtandók:

1/ Liszt Ferenc október 22-iki születésnapja egyelőre a
Liszt Ferenc Zeneművészeti főiskola nagyszabású háziünnepségévé
avatando. Addig a növendékek is csak igen csekély számban vettek az
intézet hatalmas alapítójának ünnepén részt. A születésnap délután-
ján a tanítás szüneteltetendő és a tanulóifjúság valamint a tanári
kar is nyomatékosan felhivando, hogy a hangversenyen minél nagyobb
számban vegyen részt. Liszt Ferencnek az Akadémián levő sikerült
mellszobra kijavítando és babérkoszorúval díszítve a podiumon helye-
zendő el. Az ünnepségen a Kultuszminisztérium is képviseltesse magát.

A háziünnepség később fokozatosan egy reprezentatív, a Fil-
harmoniai Társulat hangversenysorozatába beillesztendő díszhangver-

sennye fejlesztendő. Az 2 részből állana. Az első rész Liszt művekből, a második a Liszt fellépése óta feltűnt legnagyobb magyar zeneművészek mesterműveiből állítódna össze. Lisztnek kétségtelen intenciója szerint ezáltal dokumentálódna kellőképp az ő alapvető munkásságának jelentősége és az hogy az általa elvetett magokból mily hatalmas fejlődés jött létre. A díszhangversenynek ez nagyobb vonzóerőt és érdekességet is biztosítana. Ennek vezénylésére időnkint világhírű külföldi karmester is meghívható és a díszhangverseny a rádio útján külföldre is közvetítendő. A rádió ezért e reprezentatív díszhangversenyt olyan jelentős szubvencióval kell hogy támogassa, hogy az valóban világszerte magasrendű magyar kulturpropagandát teljesíthessen.

A háborús viszonyok miatt ebben az évben legalább a nagyobb-mérvű intézeti házihangverseny valósítando meg.

2/ A M. kir. Operaháznál a m.kir. Kultuszminisztérium útján kieszközlendő, hogy az Operaház évenként legalább egyszer, november 19-én, Árpád-házi Szent Erzsébet napján, a jövőre nézve hagyományosan tűzze műsorra Liszt F. Szent Erzsébet legendáját, abban a művészi szcenírozásban, amellyel 1936-ban, a Liszt évben Bayreuthban oly nagy sikert aratott. Az előadás bérleti napra is eshet, így külön költséget nem okoz és évenként váltakozva, egyszer a M. kir. Operaházban, egyszer a Magyar Művelődés házában tartható meg.

3/ Ugyancsak a Kultuszminisztérium útján kieszközlendő az a nagyobb nehézséget nem okozó változtatás, hogy az Operaház Liszt-Krisztus oratoriumának most már évenkénti előadását ne a húsvéti időszakba, hanem inkább a karácsony előtti vagy alatti időszakba illessze be. A szcenírozás ugyanis a Nagyhét komor időszakába nem igen illik, de sokkal inkább a karácsonynak dísz és örömet sugárzó időszakába. Az opera részére a karácsonyi előadás ép olyan kasszanapot jelenthet, mint a húsvéti, és így ezen utobbi időszak felszabadul egy szcenírozás nélküli, első-sorban a vallásos áhitatot és az egyház intencióit is inkább szolgáló nagyszabású oratoriumelőadás részére.

4/ Ha ez évebn esetleg nem is lesz lehetséges, de minhelyat a háborus viszonyok megengedik, a Budapesti Filharmoniai Társulat felkérendő, hogy a nagyhétre évenként tűzze ki rendkívüli Filharmoniai hangversenyre Liszt Krisztusának nagyszabásu, de szcenirozás nélküli előadását. Ennek vezénylésére a legkiválóbb magyar karmesterek, időnkint világhírű külföldi karmesterek/ Molinari, Furtwängler Weissbach, Karajan stb. / is meghívhatók lennének.

A Nagyhétén minden évben előadják Bach Máthé passioját, vagy János passioját, Verdi Requiemjét, Rossini Stabat Materét, Mozart Requiemjét, csak a nagy magyar mester remekműve hiányzik. Ezt a magyar kulturpropaganda nem nézheti tovább tétlenül. Financirozást az is elősegitheti, hogyha egy nyilvános főpropa rendeztetik mérsékelt beléptdíjakkal az ifjúság, és a kispénzű alkalmazottak részére, és egy diszelőadás a klérus résztvételével magasabb beléptdíjakkal.

A Krisztus mellé fokozatosan más örökértékű magyar egyházzenei műveket sorakoztatva ~~felelő~~ nagyhétre / ZENEAKADEMIA / Dohnányi Missa Solemnisét, Kodály Te Deumát, Bárdos Harmat stb. értékes műveit /az a Nagyhétet idővel Budapest egyházzenei "Szent hetévé" fejlesztheti, ~~mely~~ mely eleinte országos, később külföldi érdeklődést is kelthet, mint ahogy világhírűvé vált a római sixtini kápolna nagyheti egyházzeneje.

5/ Liszt Ferencnek Stróbl Alajostól készített nagyszerű mellszobra Budapest Székesfőv. Polgármesteréhez intézett kérelem alapján a Városligetből az Eskü térre, a Belvárosi Plébániatemplom előtti pázsitos térségre helyezendő át. Azt oda tradicionális kapcsolatok fűzik, míg ilyenek a városligeti elhelyezésnél egyáltalában nem találhatók. Az Eskü téren lakott Liszt a belvárosi apát-plébánosnál a 70-es években, ott rendezte vasárnapi zenei matináit, oda járt templomba, ott orgonázott és vezényelt ismételten s a közelben, a Hal-téren alapította meg 1875-ben az első "eneakadémiát

A jelenlegi belvárosi plébános ur is helyeselte a tervet és maga is közbenjárna a Polgármester urnál. E hely az idegenforgalom fő utirányába esik. Ezen áthelyezéssel, addig is míg a messze jövőben egyszer egy nagyobb szabású Liszt szobor létrejöhet, a Liszt kultusz egyelőre látható és kielégítő kifejezésre jut.

6/ Liszt Ferenc még élő unokaöccse, Regierungsrat Dr Eduard Ritter von Liszt / Wien I. Schottenhof/ évekkel azelőtt nagyszámu Liszt ereklyét ajánlott fel Magyarországnak. A tárgyalások megakadása miatt Liszt Eduard az ereklyék jorészét értékesítette. Megállapítando milyen ereklyék vannak még birtokában. Legfontosabb azonban a budapesti Liszt muzeum részére azt az ágyat megszerezni, amelyben Liszt rendszerint meghált. Miután Liszt budapesti ágya elveszett, Liszt itteni lakása rekonstrukciójánál ezen bécsi ágy pótolhatja egyedül azt. Anélkül a budapesti lakás igen hiányos lenne. Dr Liszt Eduard azonban, a Budapestről tapasztalt lanyha érdeklődés és huza vonta miatt megsértődván, az ágyat egy bécsi kórház részére hagyta. A kórházi betegek részére közömbös, hogy ép ebben az ágyban fekszenek-e vagy egy másikban és ezért azt ki kell cserélni és minden lehető eszközzel Budapest részére biztosítani. Míg az ide elszállítható lenne, az ágyat a bécsi magyar konzulátus gondos megőrzésére kell bízni. Ezen tárgyalások lefolytatására legajánlatosabb Dérföldy Lux Vilmos aligazgató urat, a Székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatal bécsi irodájának / Wien ,I. Körntnerstr. 51 / vezetőjét felkérni.

7/ Körlevél intézendő mindazon Liszt ereklyetulajdonosokhoz, akik az 1936-iki Liszt évi nagy Liszt kiállításra ereklyéket adtak be. Az illetők felkérendők, hogy tulajdonjoguk fenntartásával ezen ereklyéket helyezték el a Budapesti Liszt muzeumban állandó letétre. Gondoskodando természetesen a tulajdonos feltüntetéséről. A kiállítás szászértői és főrendezői Dr Isoz Kálmán ny. muzeumi igazgató és Dr Bartha Dénes tanár urak voltak.

8/ A Magyar Kir-Operaház minden évben egy Wagner ciklust rendez. Az Operaháznál kieszközlendő, hogy emellett, az évtavaszán egy magyar ciklust is rendezzen. Erkel, Dohnányi, Hubay, Kodály, Bartók és a legifjabb zeneszerzői gárdánk egy egy remekművéből. E ciklusban Liszt Ferencnek is szerepeljen egy szerzeménye. Ha a Budapesti Nemzetközi Vásár később ismét felújítatik, a ciklus alkalmas módon a Vásár időszakára is tűzhető ki, amely sok külföldi vendégével alkalmas időszaka a magyar kulturpropagandának.

9/ Igen fontos Liszt kiadatlan szerzeményeinek /magyar arcképek, Csárdás macabre stb. / kiadása. Ezek a nemzeti művészeti propaganda hatásos eszközei volnának és az egész világon érdeklődést keltenének, miért is igen eredményesnek ígérkezne a Magyar Tudományos Akadémia Vigyázo alapjának bekapcsolása. Ilyen feladat kétségkívül az Akadémia alapítójának, Széchenyinek és az alap létesítőjének ZENEAKADÉMIA grof Vigyázonak magasabb intencioit is szolgálná.

10/ Liszt hamvainak hazaszállítása. Liszt a jelenleg még élő budapesti tanítványa, Varga Vilma tanárnő előtt, a Ferenciek templomának főbejárathoz legközelebbi jobboldali oltáránál kijelentette, hogy ott szeretne pihenni. Mísrészt feljegyezték olyan értelmű kijelentését is, hogy ahol meghalna, ott temessék el. Ez és a Wagner családnak utobbi értelemben történt állásfoglalása a kérdést igen megnehezíti és bonyolulttá teszi. Ha ez belátható időn belül nem volna dűlőre juttatható, sirja egy német és magyar hivatalos bizottság előtt felnyitandó volna, és oda kellene hatni, hogy hamvaiból egy kegyeletsértés nélkül megszerezhető darabka adassék a magyaroknak és az helyezettessék el a Ferenciek temploma oldalkáplnájában, hogy nehéz sorssal küzdő magyar zenéi tehetségek oda zarándokolhassanak. és ott az ő mindig segítségére kész közvetítéséért fohászkodhassanak a Mindenhatóhoz.

Mindezen tervek nemcsak üres ábrándok, hanem az illetékes tényezők megfelelő megértésével és jóakaratával nagyobb nehézségek nélkül még is valósíthatók. Kellő körültekintéssel és elrendezéssel az anyagi eszközök is feltalálhatók.

Még sok mindent lehetne a Liszt kultusz érdekében felsorolni, egy olcsó, népszerű életrajz kiadását, egyes nagyobb jelentőségű zongoraműveinek zenekarra való átiratását / ha a Magyar Rádió ^{a rádió} mégis bővebben rendelkezésére álló anyagi eszközei folytán pld. finanszírozná a Villa d'Este ciprusai és a Villa d'Este szökőkútjai c. Liszt műveknek zenekarra való átdolgozását, amit Dohnányi Ernő oly mesterien és olyannyira Liszt szellemében tudna elkészíteni, mint amilyen mesterművet alkotott Liszt Schubert Vándor ábrándjának zenekari átirásával, vagy maga Dohnányi is a Schubert Moments musicaux átirásával / ^{vagy} a H moll szonátához Dohnányi Ernővel szimfonikus zenekarral kíséret iratását, ami által az Lisztnek zenekarral együtt ^{LISZT MŰZEUM} előadható negyedik monumentális zongoraversenye lenne és az egész művelt zenei világban előadásra kerülő, Magyarországra figyelmet terelő zenei szenzáció lenne. Ha egyszer Dohnányi nem lenne, ilyen konzsenzialisan és stílusosan aligha tudná még valaki az ilyen feladatokat elvégezni. Ez utóbbiak tetszetős és érdeemes feladatok, de az előbb felsoroltak az alapvetők közé tartoznak, miért is Liszt Ferencnek a magyar művészet érdekében teljesített korszkalkotó szolgálataira való tekintettel ezen intézkedések az iránta tanusitando köteles kegyelet jeléül és a magyar kulturpropaganda érdekében is elsőrendű közfeladatnak tekintendők.

Budapest zeneéletének egyöntetűbbé, nagyvonalubbá,
országos érdekességüvé

és később idegenforgalmi jelentőségüvé való fejlesztése.

Zenevilágunk ma még a számos kitűnő, sőt méltán az ország hatá-
rán túl is érdeklődést kelthető részletprodukció mellett el van tagolódva,
hiányzik a szükséges együttműködés, hogy zeneéletünk egyöntetűbbé és na-
gyobb szabásúvá legyen fejleszthető.

Zeneművészetünk propagálásának egyik leghatásosabb eszközt
majdan a 30-as években rendezett "Juniusi művészeti hetek" mintájára uj-
jászervezendő " Z e n e i h e t e k " fogják képezhetni. Hiszen számos
kisebb külföldi város, mint Salzburg, Lipcse, Bayreuth, Firenze és jele-
tős forgalmat és hírnevet köszönhet rendszeresített zene előadásainak,
annál inkább állhat ez Budapestre, melynek zenei nimbuszát a zenetörténet
egyik legnagyobb lángeszze, Fr. Ferenc alapította meg a ahol ma a világ-
nak néhány legnagyobb zeneszerzője él, mint Dohnányi Ernő, Bartók Béla,
Kodály Zoltán, akikért még olyan országok, mint Németország, Franciaország,
Olaszország is megirigyelhetnek bennünket.

Mintán a háborús idők, az azok folytán felmerülő nehézségek,
s a hiányzó anyagi eszközök miatt a zenei hetek nagobbmértvű megvalósítása
egyelőre még halasztást kell hogy szenvedjen, meglevő zenei életünket kell
az erők összefogásával hathatósabbá tenni, hogy inkább valamivel kevesebb
hangverseny de annál kimagaslóbb előadás rendeztessék.

Számos olyan kérdés merül ugyanis fel, amelynek megoldása nem
is annyira anyagi eszközöket kíván, hanem főleg megértést, hazafias cél-
kitűzést, összeműködést, tervszerű gondoskodást, a feladatok elosztását,
de a vállalt feladatok végre is hajtását.

A főváros zeneéletének

országos érdekességgé, külföld felé kulturális propaganda-jelentőséggé és idegenforgalmi vonzóerejévé tétele tekintetében

kiaakult

i r á n y e l v e k

a főváros zeneéletét olyaténképen szolgálnak, hogy az egyöntetűbbé, szervezettebbé, nagyvonalubbá legyen,

a magyar zeneművészet néhány legmonumentálisabb alkotásának

évenként ismétlődő időpontban, világviszonylatban is legelsőrangú kivitelben való előadásai intézményesíttessenek

/ Liszt Krisztusa, Szent Erzsébetje, Kodály Psalmusa, Te Deum, Jézus és a kufárok, Dohányi Missa Solemnise, stb/

ZENEAKADÉMIA

az év idegenforgalmilag leglátogatottabb időszakai /vásárok, napszt.,

Unnepi hetek / nagyobb szabásu hangversenyekkel gazdagíttassanak,

ezen értékes magyar szerzemények hangsúlyozottan juttassanak érvényre,

kivált nagy súly fektettség nemzeti ünnepeink jelentőségének magasszínvonalu zenei előadásokkal való emelésére,

értékes nemzeti tárgy dalművekkel való tervszerű gazdagítására,

és reprezentatív magyar zeneműveink pályázatokkal és híres zeneszerzőinknek adando egyenes megbízásokkal tervszerűen szaporíttassanak

Fontosabb évenként visszatérően rendezhető zenei

előadások.

- Október 6. A Hunyadi László c. Opera az Operaházban vagy a Magyar Művelődés házában.
- Október 22. Liszt Ferenc születésnapján emlékhangverseny vagy Operaelőadás.
- November 19. Szt. Erzsébet legendája Liszt Ferencről
napja.
- December 16. Beethoven születésnapján emlékhangverseny s operaelőadás.
- Karácsonykor. Missa Solennis a Németh Antal féle szcenizálásban, a Magyar Művelődés Házában. Karácsonyi nép játékok s zeneelőadások.
- Január 21. Madách Imre születésnapján Dohnányi Ernő Cantus vitae.
- Március 15. Kodály Te Deum s más dalművek az Operában vagy a Művelődés Házában:
Petőfi - Kacsóh János vitéze
- Nagyhét Magyar Oratorium hét. Művészi magyar passió...
Liszt Ferenc Krisztusa
- Nemzetközi Vásár alatt Reprezentatív magyar dalművek az Operában vagy a Magyar Művelődés házában / legalább minden második este egy Erkel, Dohnányi, Hubay, Bartók s Kodály mű./
1-2 reprezentatív magyar zenekari est.
- Pünkösdkor. Liszt Ferenc Szent Erzsébet legendája a Margitsziget Szabadtéri színpadon
- Szent István hét. Gyöngyös Bokréta előadások.
Ujházy Gy. Margit legendája
Kodály Magyar Zsoltára
Reprezentatív magyar zenei művek